

DOĞAL SAYILARLA BÖLME İŞLEMI -1-

Bir çokluğun eşit şekilde grüplamaya ve paylaşımaya **bölme işlemi** denir. Ardışık çıkların isminin kısa yolu **bölme işlemidir**.

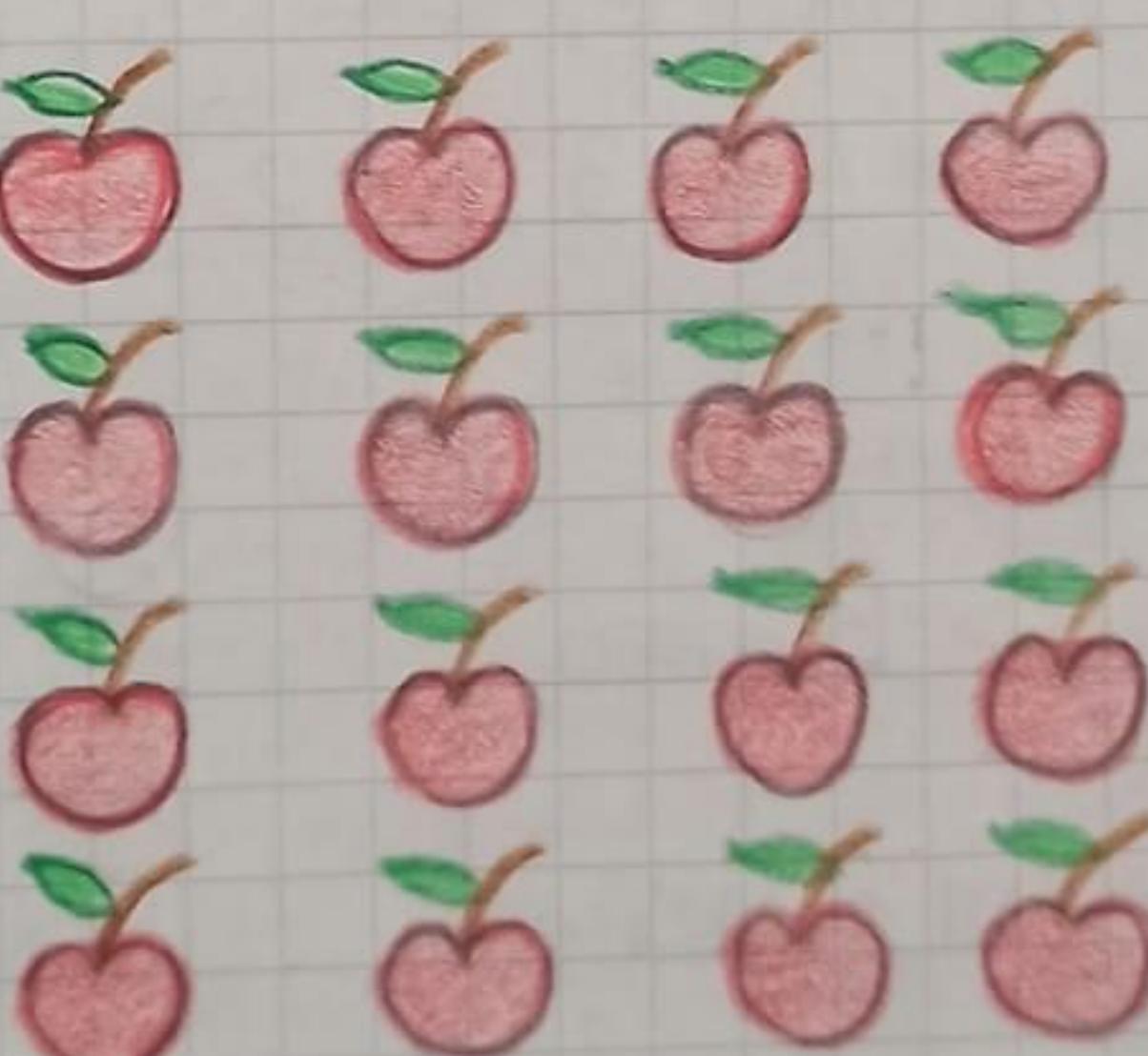
♥ Bölme işleminin diğer işlemlerden farkı, işleme en büyük başlangıçtan başlamasıdır.

Bölme İşleminin Terimleri

Bölßen		<u>Bölten</u>
		Bölüm
=		

Bölme İşareti

Örnek: 16 elmayı 2 çocuğa eşit olarak paylaştıralım.

Her çocuğa esit sayida elma vermek için
16'yi 2'ye böleriz.

$$\begin{array}{r} 16 \\ \hline 16 \\ = \\ 00 \end{array} \quad \begin{array}{l} \xrightarrow{\hspace{1cm}} \text{Çocuk sayısı} \\ \xleftarrow{\hspace{1cm}} \text{Elma sayısı} \end{array}$$

Her çocuğa düşen elma
sayısı.

♥ Bölme işlemi içinde paylaştırılamayan sayıya **kalan** denir. Bölme işlemi içinde kalan bölenden lütfen olduğunda işlem devam edilmez.

Örnek: $74 \div 3$ işlemini yapalım.

$$\begin{array}{r} 74 \\ \hline 6 \end{array} \quad \begin{array}{r} 3 \\ \hline 2 \end{array}$$

7'ün içinde kaç tane 3 vardır?

7'ün içinde 2 tane 3 vardır
 $2 \times 3 = 6$

$$\begin{array}{r} 74 \\ - 6 \\ \hline 14 \\ - 12 \\ \hline 02 \end{array} \quad \begin{array}{r} 3 \\ \hline 24 \end{array}$$

14'ün içinde kaç tane 3 vardır?

14'ün içinde 4 tane 3 vardır
 $4 \times 3 = 12$

$$\begin{array}{r} 74 \\ - 6 \\ \hline 14 \\ - 12 \\ \hline 02 \end{array} \quad \begin{array}{r} 3 \\ \hline 24 \end{array}$$

Bölünen → 74
Bölen → 3
Bölüm → 24
Kalan → 2

Bölünen = 74

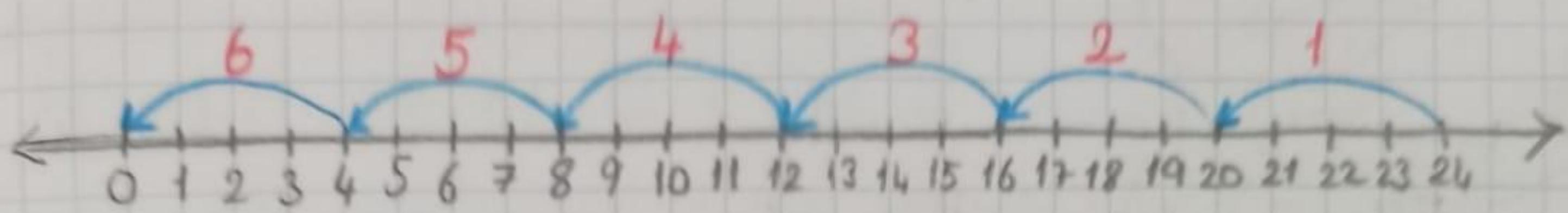
Bölen = 3

Bölüm = 24

Kalan = 2

Bölme işlemi yaparken bölünenin en büyük basamağından bölmeye başlarız.

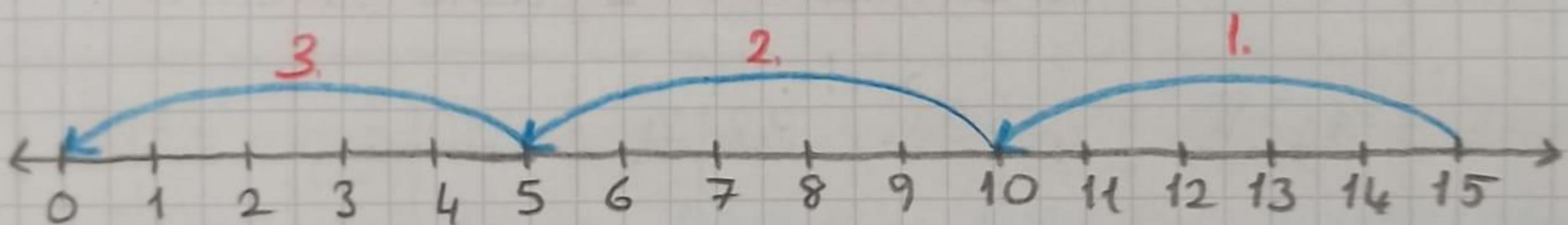
♥ $24 \div 4 = ?$ işlemini sayı doğrusu üzerinde 3- gösterelim.

Sayı doğrusu üzerinde 24'ten 4'ü sıfır kalanı kadar çıkartınız. Böylece 24'ün içinde 6 tane 4 olduğunu buluruz. Yani 24'ün içinde 4, 6 tane vardır.

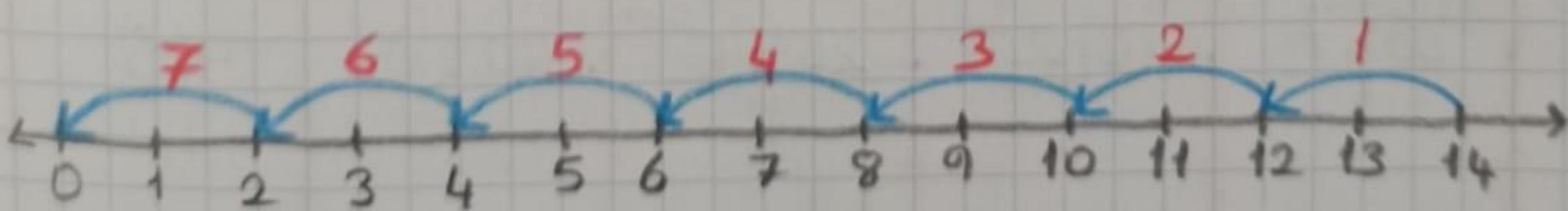
$$24 \div 4 = \boxed{6}$$

♥ $15 \div 5 = ?$ işlemini sayı doğrusu üzerinde gösterelim.

$$15 \div 5 = \boxed{3}$$

♥ $14 \div 2 = ?$ işlemini sayı doğrusu üzerinde gösterelim

$$14 \div 2 = \boxed{7}$$

-4-

Aşağıdaki bölme işlerini yapalım.

$24 \mid 3$	$36 \mid 6$	$48 \mid 8$
$56 \mid 7$	$27 \mid 9$	$42 \mid 6$
$15 \mid 3$	$14 \mid 2$	$63 \mid 7$
$81 \mid 9$	$72 \mid 8$	
$64 \mid 8$	$45 \mid 5$	$32 \mid 4$
$30 \mid 6$	$35 \mid 5$	
$40 \mid 8$	$27 \mid 3$	$25 \mid 5$
$56 \mid 8$	$49 \mid 7$	
$35 \mid 7$	$16 \mid 2$	$24 \mid 4$
$42 \mid 7$	$15 \mid 5$	
$20 \mid 4$	$10 \mid 2$	$40 \mid 5$
$14 \mid 7$	$36 \mid 4$	

Bir Sayının 1'e Bölümü

Bir sayıyı 1'e bölersək sayının kendisi çıkar.

Bölme işlemində bölen sayı 1 ise, bölüm, bölnen sayıya eşit olur.

Örnek: 45 sayısını 1'e bölelim.

$$\begin{array}{r} 45 \\ - 4 \quad | \quad 45 \\ \hline 05 \\ - 5 \\ \hline 00 \end{array}$$

Bölen sayı 1 olduğundan bölüm ile bölnen sayı aynıdır.

$$45 \div 1 = \boxed{45}$$

$$\text{Bölnen} = 45$$

$$\text{Bölen} = 1$$

$$\text{Bölüm} = 45$$

Bir Sayının Kendisine Bölümü

Bir sayıyı kendisine bölersək sonuç 1 çıkar.
Bölme işlemində bölnen sayı ile bölen sayı eşitse bölüm 1 olur.

Örnek: 62 sayısını 62'ye bölelim.

$$\begin{array}{r} 62 \\ - 62 \quad | \quad 1 \\ \hline 00 \end{array}$$

Bölnen sayı ile bölen sayı eşit olduğundan bölüm 1 olur.

$$62 \div 62 = \boxed{1}$$

$$\text{Bölnen} = 62$$

$$\text{Bölen} = 62$$

$$\text{Bölüm} = 1$$

Aşağıdaki bölme b.
lemlerini yapalım.

$$75 \div 1$$

$$33 \div 1$$

$$47 \div 47$$

$$92 \div 92$$

$$20 \div 5$$

$$72 \div 4$$

$$81 \div 5$$

$$94 \div 6$$

$$83 \div 4$$

$$66 \div 2$$

$$37 \div 2$$

$$86 \div 3$$

$$70 \div 5$$

$$18 \div 4$$

$$62 \div 7$$

$$49 \div 3$$

$$58 \div 6$$

$$99 \div 5$$

$$28 \div 2$$

$$30 \div 4$$

$$42 \div 4$$

$$50 \div 2$$

$$39 \div 5$$

$$41 \div 7$$

$$90 \div 8$$

$$85 \div 5$$

$$58 \div 2$$

$$74 \div 3$$

$$86 \div 2$$

$$19 \div 3$$

$$35 \div 2$$

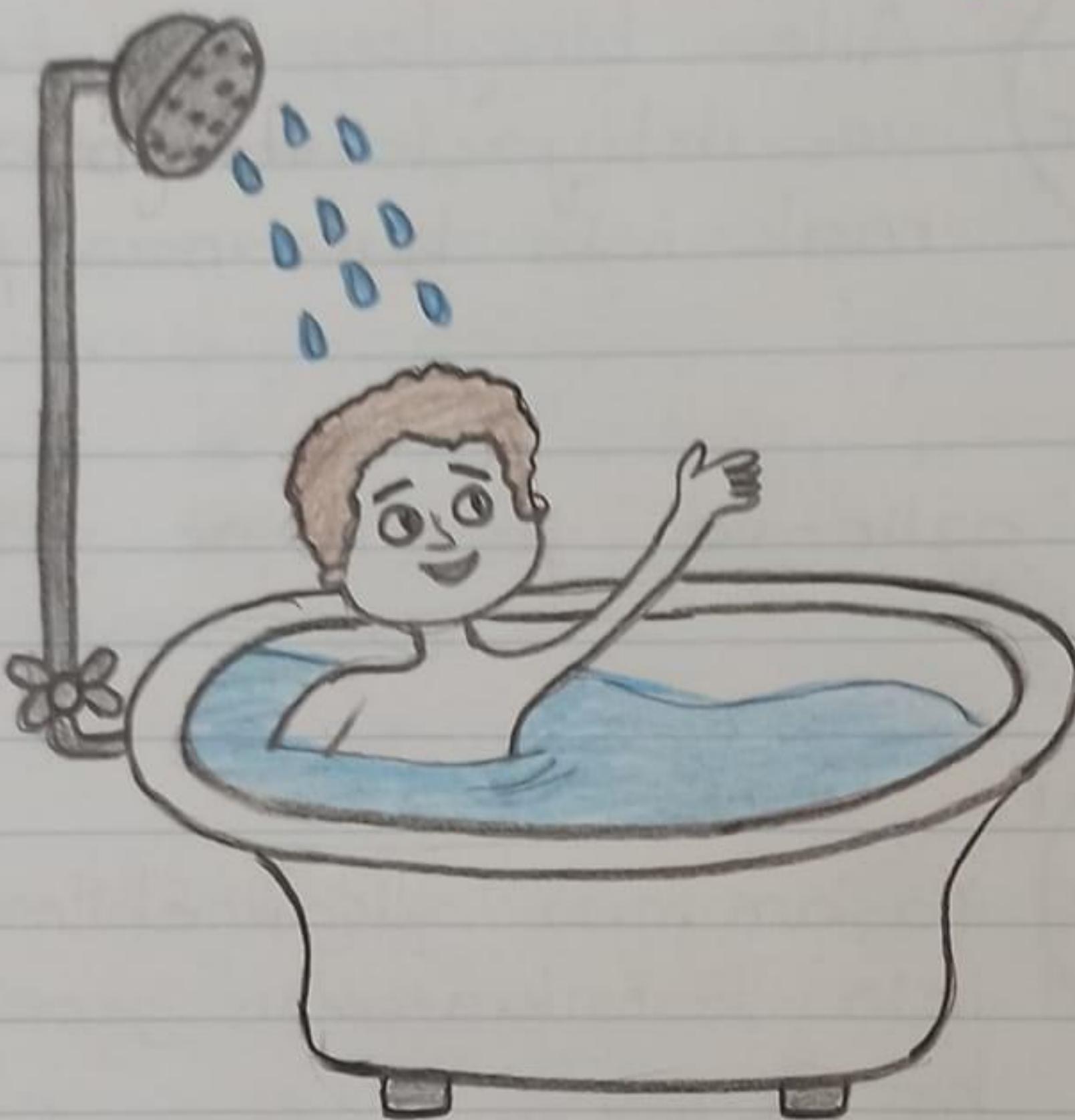
$$67 \div 4$$

3. ÜNİTE SAĞLIKLI HAYAT

1.

KAYNAKLARIMIZ TÜKENMESİN

Kişisel Bakımda Kaynak Kullanımı

• Sabah kalkınca elimizi
yüzümüzü yıkarız.

• Her yemekten önce ve
sonra ellerimizi mutla-
kai yıkarız.

• Tırnaklarımıizi düzenli-
 olarak keseriz.

• Banyomuzu düzenli-
 olarak yaparız.

• Dişlerimizi düzenli olarak fırçalarız.

• Gıysilerimizi temiz kullanırız.

Sağlıklı ve temiz yaşamak için insanlarin kendi vücut bakımlarını yapmalarına kişisel bakım denir.

Kişisel bakım:

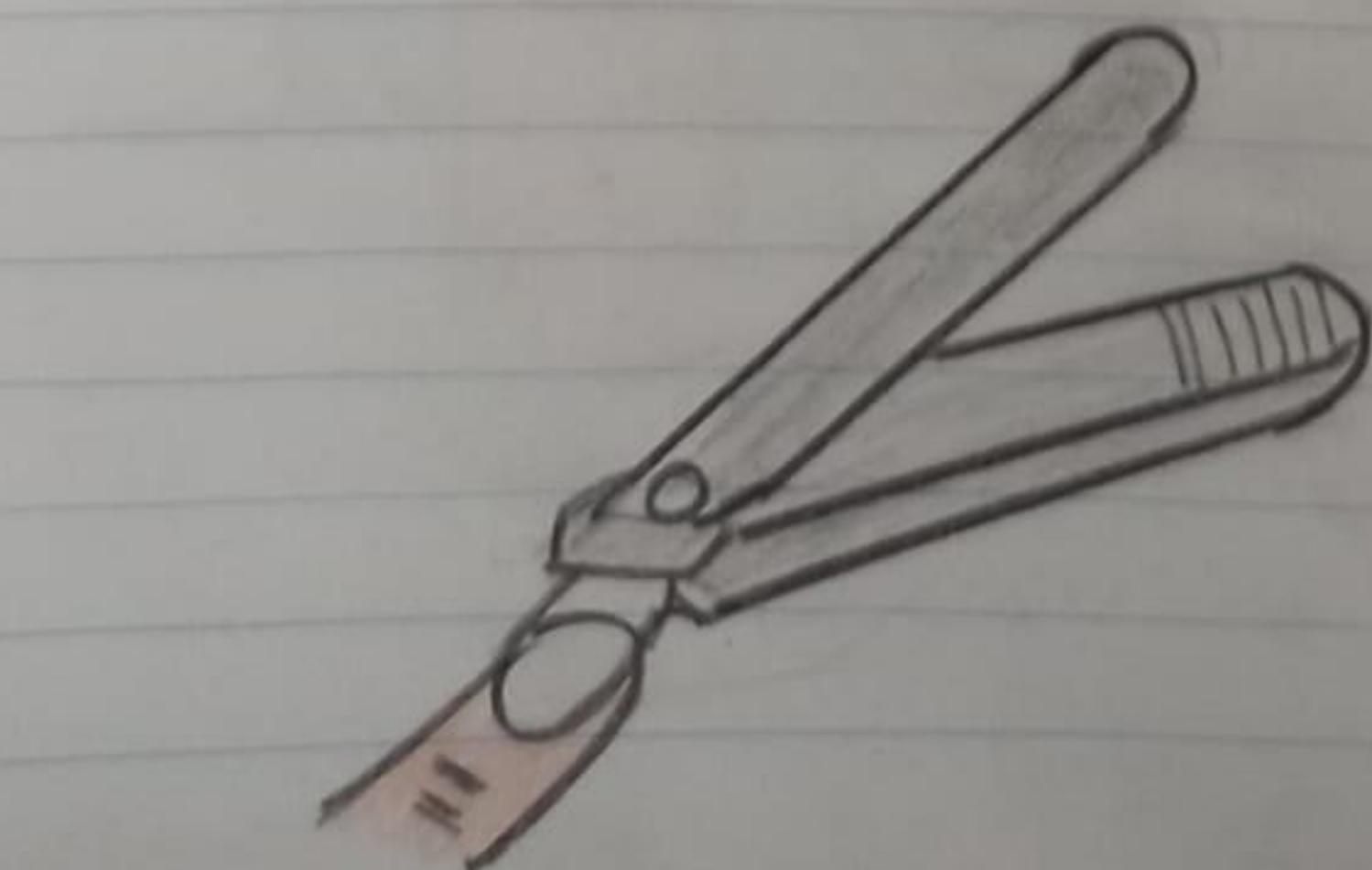
- Vücut bakımı
- El ve tırnak bakımı
- Saç bakımı
- Kıyafet bakımı
- Ağız ve diş bakımıdır.

• Sabah kalkınca elimizi
yüzümüzü yıkarız.

• Her yemekten önce ve
sonra ellerimizi mutla-
kai yıkarız.

• Tırnaklarımıizi düzenli-
 olarak keseriz.

• Banyomuzu düzenli-
 olarak yaparız.

2.

Kıçışel bakımımızı yaparken su, elektrik doğal gaz gibi kaynakları kullanırız. Bu kaynakların hiçbirini sınırsız değildir. Hepsinin tüketileceğinin farkında olmalı, israfından kaçınmalıyız.

Sabun, şampuan, diş macunu gibi temizlik maddelerini yeteri kadar harcamalıyız.

Kıyafetlerimizi özenli kullanmalıyız. Böylece onları daha uzun süre giyebiliriz.

Kıçışel bakımımızı yaparken kullandığımız kaynakları verimli kullanmak aile bütçesine ve ülke ekonomisine katkı sağlar.

Kıçışel Bakım İçin Kullandıklarımız

Diş macunu

Sabun

Şampuan

Su

Diş fırçası

Doğal gaz

Elektrik

El havlusu

Tuvalet kağıdı

El kremi

Banyo havlusu

Tarak

Tırnak makası

Pegete

Kağıt havlu

Düz jel

Çamaçır

Yüz kremi

Sağ kremi

ALIŞVERİŞ UZMANI

Bilinçli Tüketicı

Alışveriş yaparken ürünün kalitesine, fiyatına, bütçesine uygun olup olmadığını dikkat eden kişilere bilinçli tüketici denir.

♥ Bilinçli Bir Tüketicinin Özellikleri

♥ Bilinçli bir tüketici ihtiyaçlarını belirler ve ihtiyaç listesi yapar.

♥ Bilinçli bir tüketici sağlığını düşündür ve açıkta satılan gıdalardan uzak durur.

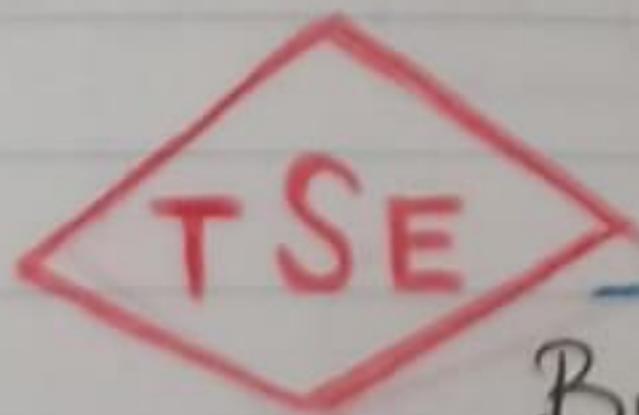
♥ Bilinçli bir tüketici satın alacağı ürünlerin son kullanma tarihine bakar.

♥ Bilinçli bir tüketici ürünlerde TSE damgasının olup olmadığını bakar.

♥ Reklamlarda çok görünen ürünü değil, kaliteli ve uygun fiyatlı ürünler tercih eder.

♥ Alacağı ürünlerde ambalajı bozuk olanları tercih etmez.

♥ Alışverişten sonra fatura veya fatura olır.

→ Türk Standartları Enstitüsü

Bu damga ürünlerin kontrolden geçtiğini belirtir.

Alo 174 → Tüketiciler gıdalar veya gıda üretmeyle yaşanan sorunları bildirmek, gıdalarda ilgili öğrenmek istedigimiz konular hakkında bilgi almak için Alo 174 Gıda Hattı'ni arayabiliriz.

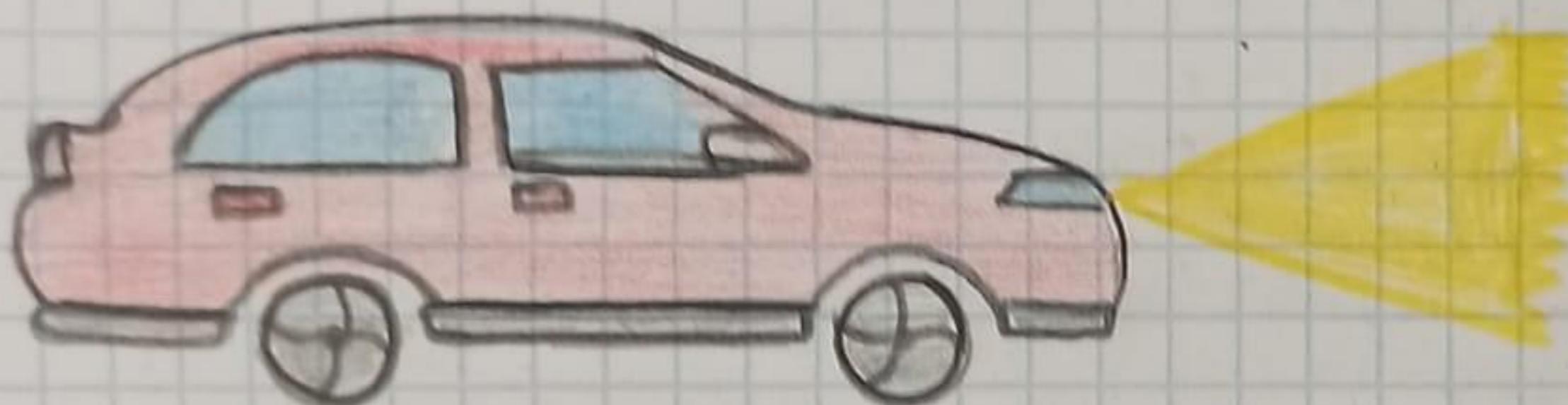
Aşağıda verilen ürünler satın alırken hangi detaylara dikkat etmeliyiz? (gözetleyelim.)

Alınan Ürün	TSE Damgası	Son Kullanma Tarihi	Rengi Koku	Paketi, Kutusu Ambalajı	Taze Doğal Olması
Marketten süt alırken					
Manavdan elma alırken					
Marketten yumurta alırken					
pazardan biber alırken					
Manavdan patates alırken					
Marketten konserve alırken					
Marketten peynir alırken					
Marketten yoğurt alırken					
Pazardan balık alırken					

5. ÜNİTE: ÇEVREMİZDEKİ İŞIK VE SESLER

İŞİĞİN GÖRMEDEKİ ROLÜ

- ♥ Görme duyu organımız gözdür. Fakat görmek için sadece göz yetmez. Çevremizi görebilmemiz için **ışık** gereklidir.
- ♥ İyi bir görme için varlığın üzerinde ışık düşmesi ve aydınlanması gerektir.

İşığın olmadığı yerler karanlık ortamlardır.

Hava karardığında çevremizi görebilmemiz için evlerde ve sokaklarda lambaların yanlığını görürüz. Akşamları veya karanlık tünelerde şoförler yolu görebilmek için araç farlarını yakarlar. Elektrikler kesilince mum yakarız.

İşik çevremizdekileri görmemizi sağlayan bir enerjidir. Bulunduğumuz ortamdağı ışık yetersiz ise obümleri net göremeyiz. Az ışıkta yar da gereğinden fazla ışık alan ortamlarda uzun süre durmak gözlerimizi yorar. Göz sağlığımıza iin bulunduğuımız ortamdağı ışık yeterli mikarda olmalıdır.

♥ Aydınlatması yetersiz bir ortamda yani los ışıkta ders çalışırsak ya da kitap okursak gözlerimiz yorulur ve ilerleyen süreçte göz sağlığımız bozulur.

♥ Güçlü ışık kaynakları ile çalışanlar, gözlerini korumak için özel göz koruyucuları kullanırlar. Örneğin kaynak ustaları.

Gündüzleri güneş ışığı sayesinde gezmeliyiz, girebilmekten geceleri yeterince göremeyiz. Güneş'e cıplak gözle bakmamalıyız. Güneş'in zararlı ışınlarından korunmak için güneş gözlüğü kullanmalıyız.

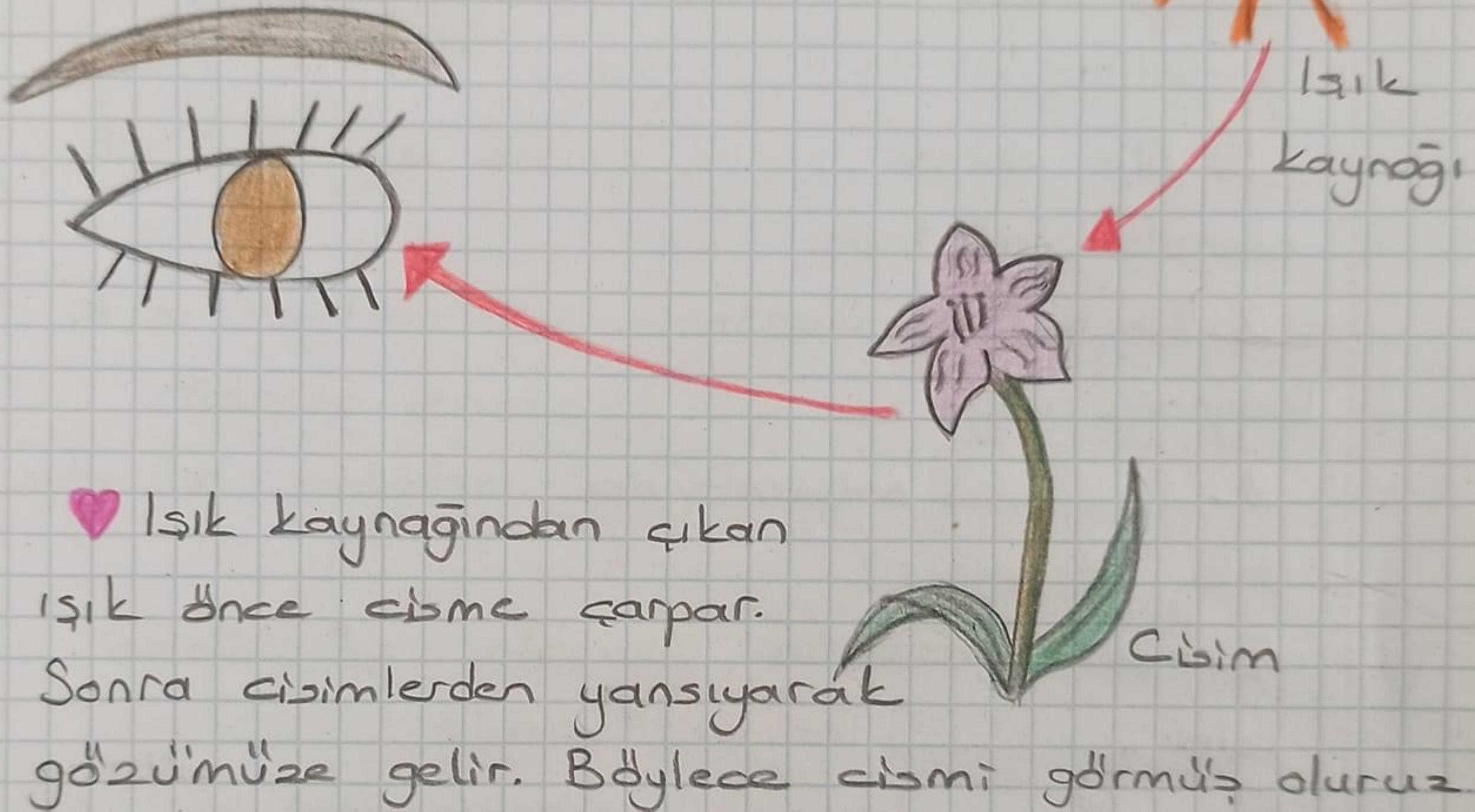
IŞIK

Cıplak
gözle ışık
kaynaklarına
bakmamalıyız.

Yeterli ışıkta
net Görüvür.

Görebilmemiz
için ışık
gerçeklidir.

♡ Geuenizdeki binaların veya ortam-③
ların ne kadar ışığa ihtiyacı olduğu mühendisler tarafından hesaplanır

Bir cımbı gđrmemiz için
yalı cımbı aydınlatılması
ya da cımbı ışık
yayması gereklidir

kaynaklarına

aydınlatılmış

yeterli

görme

ışığa

los

A. Cümlelerdeki boşluklara uygun kelimeler yazalım.

1- Bir cisim ışık alıyorsa net olarak görünür.

2. Bir varlığı görebilmek için varlığın ışık kaynağı, veya ışık olması gerektir.

3- İşik ortamlarda varlıkları net olarak göremeyiz.

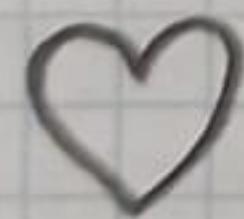
4- İnsan gözünün şevesini görebilmesi için ışık ihtiyacı vardır.

5. İşik olayının gerçekleşmesi için ışık gereklidir.

B. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanları boyayalım.

İşik hayatımıizi kolaylaştırır.

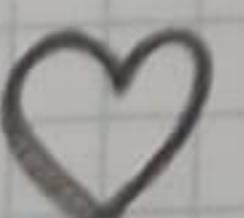
Çıplak gözle işik kaynaklarına bakmak tehliklidir.

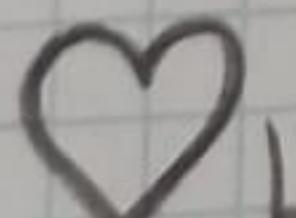
Ay en büyük ışın ve ışık kaynağıdır.

İşığın olmadığı ortam karanlık olur.

İşik olmadan görme olayı gerçekleşmez.

Los işıklı yerler ders anlaşmak için uyundur.

GERÇEK VE HAYAL ÜRÜNÜ İFADELER

Gerçekleşmesi, yaşanması mümkün olan olayların anlatıldığı ifadelerle **gerçek ifadeler** denir.

♥ Gündük, anı ve gezi yazıları gerçek ifadelerle yazılan yazılardır.

Örnek

- Bahçedeki çiçekleri suladım.

Bu cümlede söylenen ifade her insanın yapabileceğini bir durum olduğundan gerektir.

Gerçekleşmesi, yaşanması mümkün olan yan olayların anlatıldığı ifadelerle **hayal ürünü ifadeler** denir.

♥ Masal ve fabl en çok hayal ürünü cümlelerin kullandığı türlerdir.

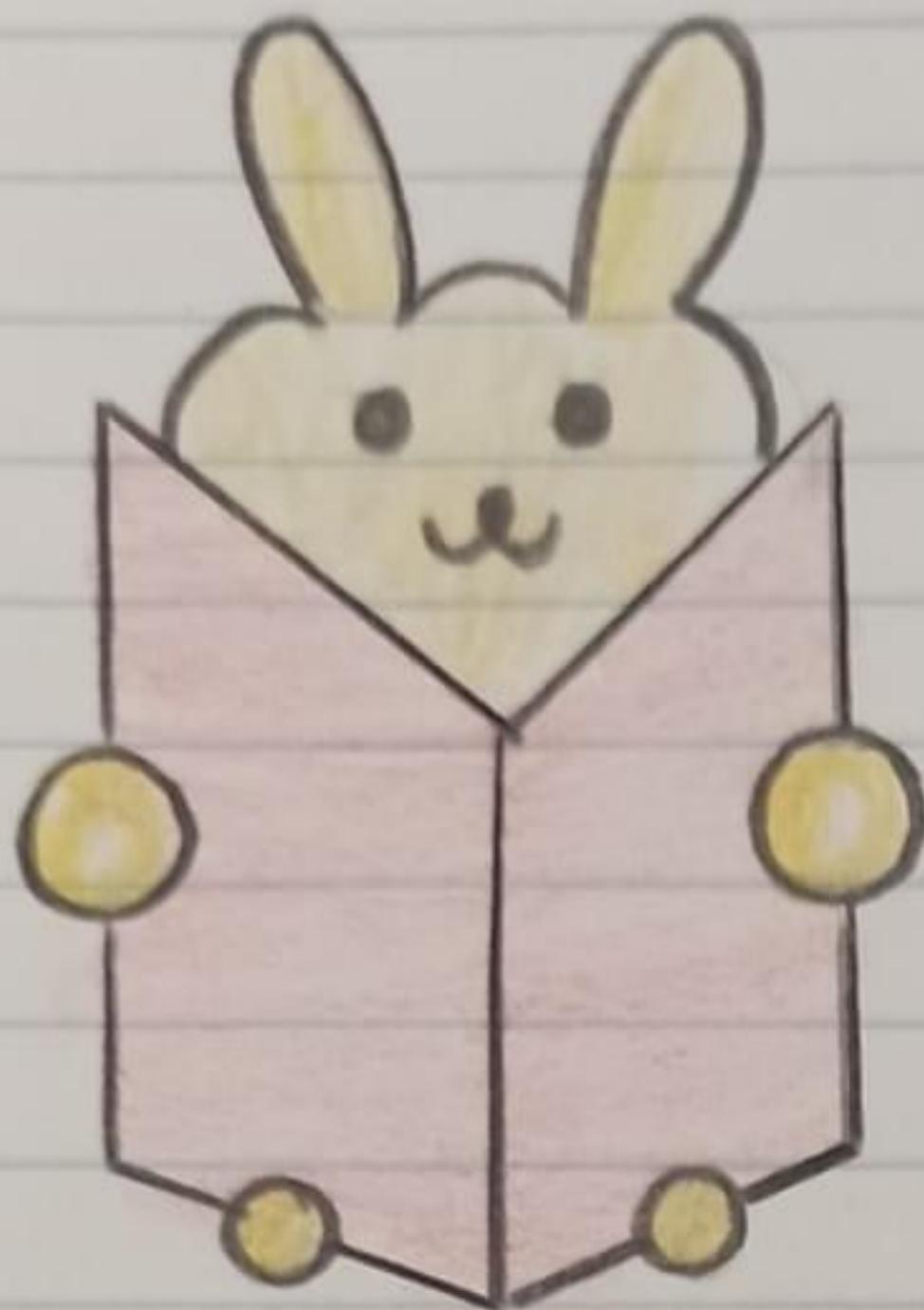
Örnek

- Bulutlar güneşe küsmüşü.

Bu cümledeki güneş ve bulut insan gibi düşüncülerin küstükleri söylenmiştir. Gerçekte bu varlıklar küremeyeceği için bu ifade hayal ürünüdür.

- Mustafa uçaрап halıyla binerek İzmir'e gitti.

Bu cümle hayal ürünüdür. Çünkü gerçek hayatı ucara halı yoktur.

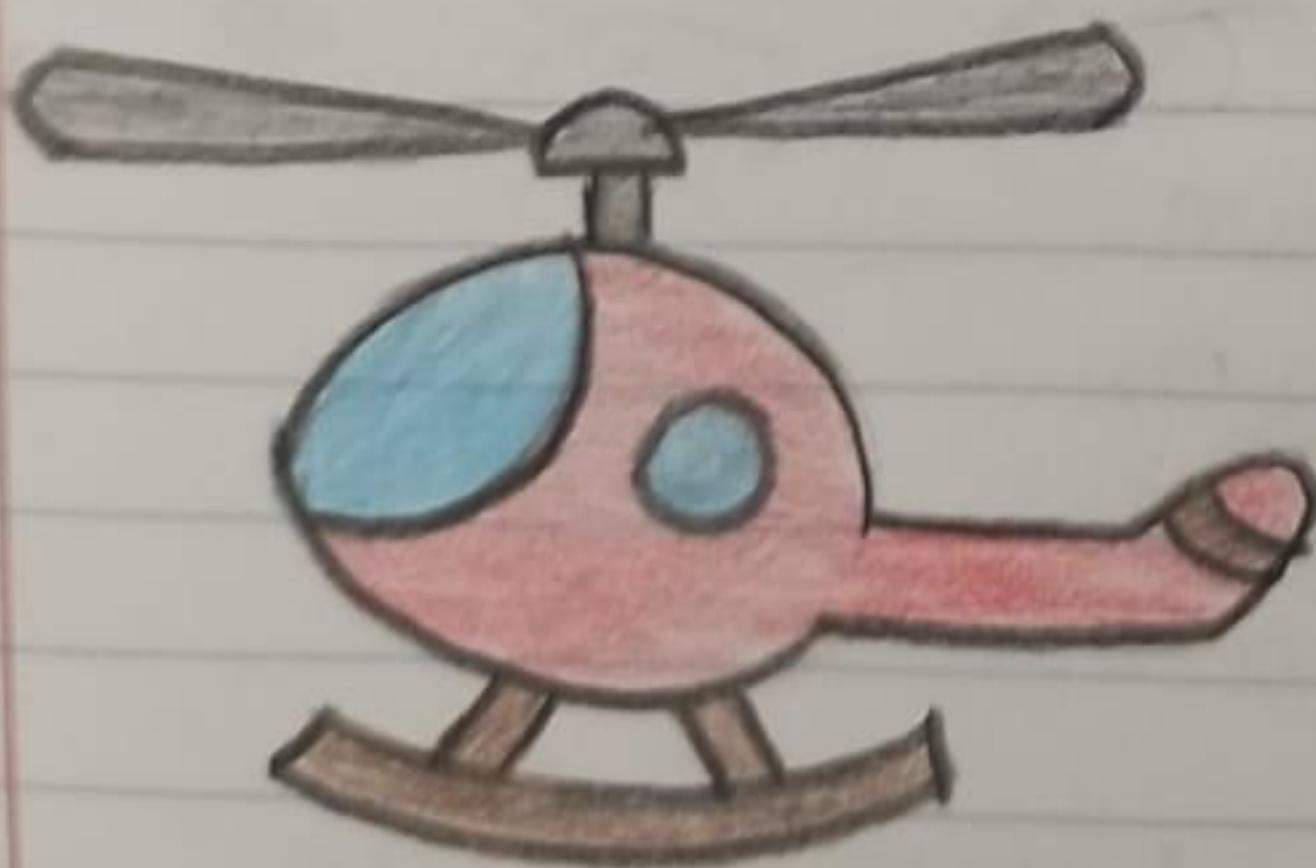

♥ Aşağıda verilen cümlelerin gerçek mi, hayal ürünü mü olduğunu yazalım.

1. Bugün çilek reçeli yedim. →
Gerçek
2. Babam balık tutuyor. →
Hayal
3. Rüzgar ile Ay dans ediyor. →
Hayal

4. Çarşamba günü sinemaya gideceğiz. →
Hayal
5. Serçe güzel şarkılar söyleyerek uyuşturdu. →
Hayal
6. Dedemle restm yaptık. →
Gerçek
7. Güneş bulutların arasından gülmüşti. →
Gerçek
8. Servisçi kaçardığım için okula geç kaldım. →
Hayal
9. Çocuklar ülkesine vardık. →
Hayal
10. Ormanlar kralı aslan ziyafet verdi. →
Hayal
11. Ödevlerimi bitirdim. →
Gerçek
12. Güzel kız bulutların üzerinde uyuşturdu. →
Hayal

♥ Aşağıda verilen görsellerde hem gerçek hem hayal ürünü cümleler yazalım.

Gerçek →

Hayal →

Gerçek →

Hayal →

YENİ YIL

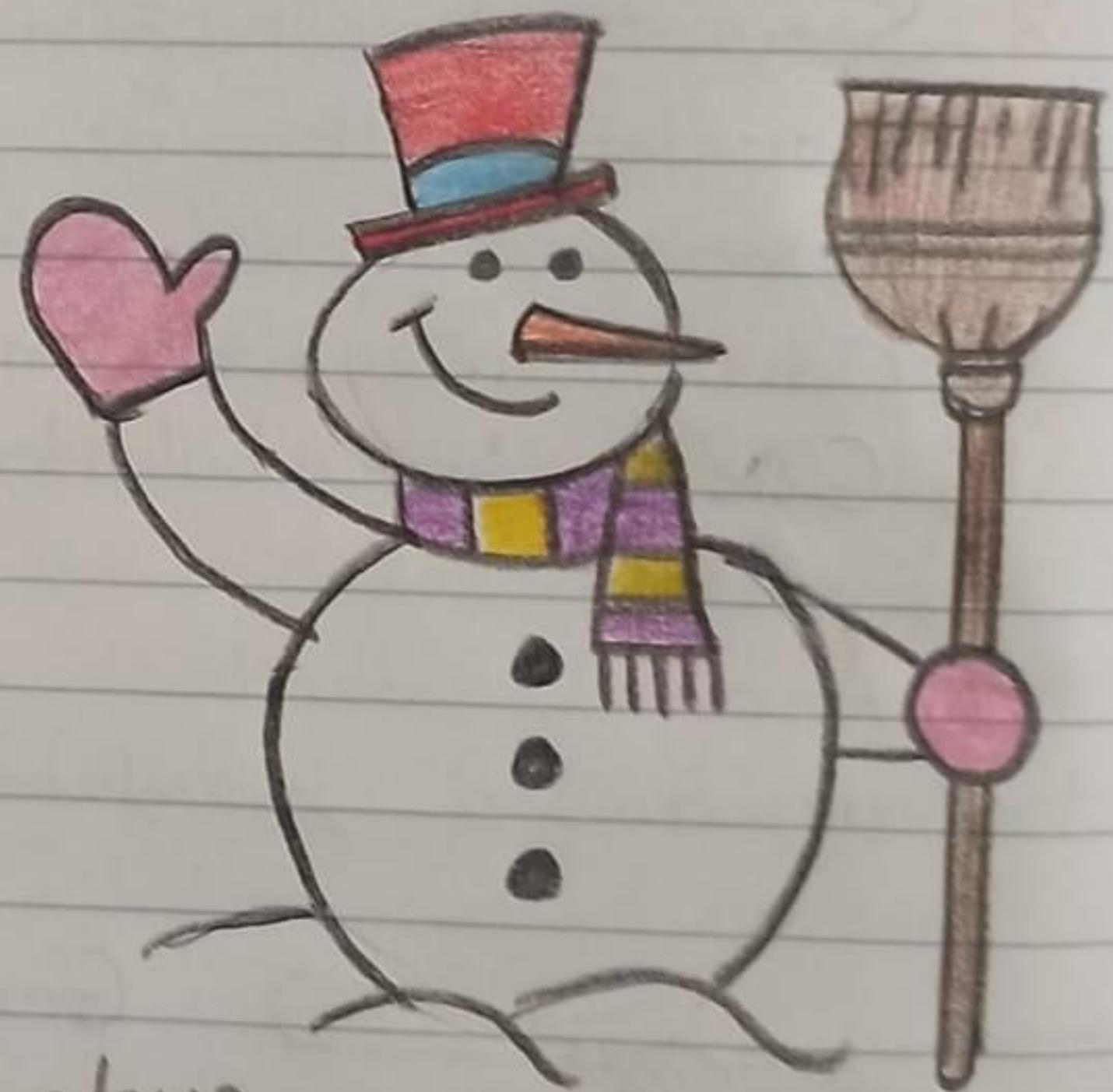
Bir yaş daha büyündük,
Girdik yeni yillara.
On iki ay yürüdük,
Vardık yeni yillara.

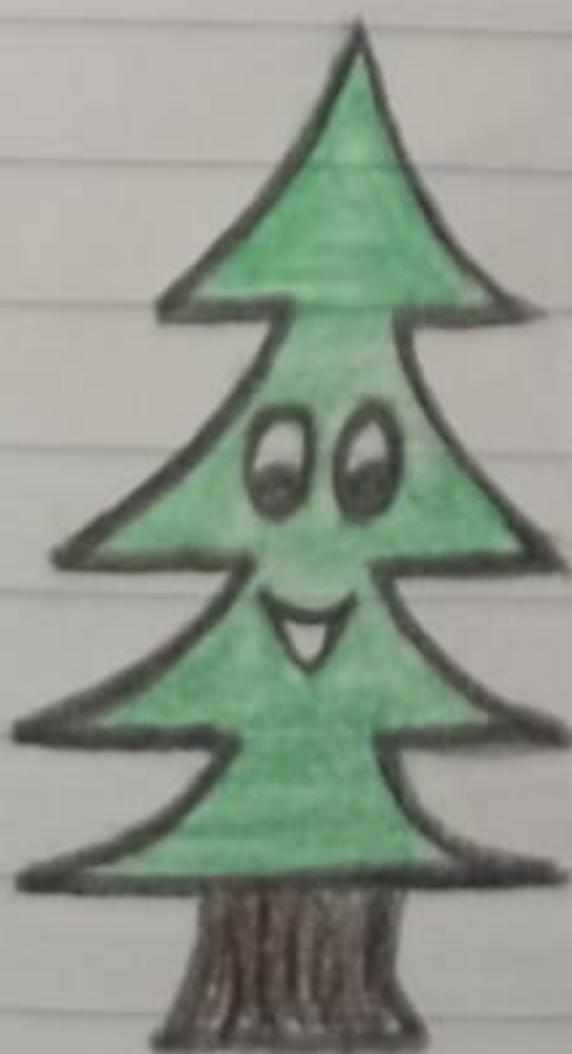
Koca bir yıl devrildi,
Takvim başa çevrildi,
Hoş geldi safà geldi,
Erdik yeni yillara.

Yarınların yıldızı,
Bu yurdun oğlu, kızı,
Çalışma hızımızı,
Verdik yeni yillara.

Yeni yıl kutlu olsun,
İnsanlar mutlu olsun,
Günler umutlu olsun,
Dedik yeni yillara.

i. Hakkı SUNAT

HOSGELDIN 2024